

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhetiak.nl (klik dan op de tekst "Naar het IAK" in de linker kolom).

1. Wat is de aanleiding?

Op 20 januari 2021 kondigde de minister van VWS de invoering van een quarantaineplicht voor inkomende reizigers uit hoogrisicogebieden en de uitbreiding van de verplichting voor reizigers om bij inreis te beschikken over een negatieve testuitslag aan (Kamerstukken II 2020/21, 25295, nr. 912). De uitbreiding ziet op de toepasselijkheid van de verplichte testuitslag bij inreis met niet-bedrijfsmatig personenvervoer (bijv. automobilisten). De aankondiging is gedaan in reactie op het advies van het [96^e OMT](#) van 19 januari 2021.

Het 96^e OMT adviseerde om de (verdere) import van variantvirussen naar Nederland zo veel mogelijk tegen te gaan. Het OMT adviseerde daartoe dat reizigers (los van nationaliteit) uit alle landen naar Nederland een negatieve PCR-test kunnen overleggen, en het liefst direct voor vertrek of bij binnenkomst een negatieve antigeensneltest afnemen.

Voorts adviseerde het OMT om het liefst zonder meer verplicht aanhouden van een quarantaineperiode van tenminste vijf dagen na binnenkomst, met de mogelijkheid van een test op de vijfde dag. Pas bij een negatieve test op de vijfde dag, is het risico dat een reiziger toch nog een variantvirus in Nederland introduceert, verminderd. Een dergelijk strakke aanpak is wat betreft het OMT dan equivalent aan een inreis- of vliegverbod of blokkade van internationale reisbewegingen.

2. Wie zijn betrokken?

Er zijn meerdere partijen betrokken, waaronder:

- a. degene die uit een hoogrisicogebied Nederland inreist (de inreiziger)
- b. de eventuele vervoerder die controleert op de aanwezigheid van de quarantaineverklaring en de ILT die toezicht houdt op deze rol van de vervoerders
- c. de burgemeester die aan een overtreder van de quarantaineplicht een last onder dwangsom kan opleggen
- d. de burgerlijke rechter die op verzoek van de inreiziger de toepasselijkheid van de quarantaineplicht kan toetsen en de bestuursrechter die de rechtmatigheid van een eventueel opgelegde last onder dwangsom toetst.

3. Wat is het probleem?

Het probleem is de import en (verdere) verspreiding van het virus in Nederland als gevolg van inkomende reizigers uit het buitenland. Volgens het [82^e OMT-advies](#) van 27 oktober 2020 zijn er in de zomervakantieperiode en de periode daarna vele honderden, vooral jongere personen, met covid-19 teruggekomen van een vakantie in het buitenland.

De huidige verplichte negatieve testuitslag bij inreis met bedrijfsmatig personenvervoer, en de aanvullende antigeentest bij aankomst per vliegtuig of boot, mitigeert het risico op import van het virus nog onvoldoende. Deze plicht ziet nog niet op inreis met niet-bedrijfsmatig personenvervoer. Maar ook op het moment van het afnemen van de test kan de betrokkene alsnog besmet zijn, wat op dat moment dan nog niet met de test kan worden vastgesteld (dit kan enkele dagen voor het ontstaan van klachten; de klachten ontstaan in de meeste gevallen binnen 10 dagen). Daarom is een quarantaine nodig tijdens de periode waarin alsnog covid-19-klachten kunnen ontstaan.

4. Wat is het doel?

Het doel van de verplichting van de negatieve testuitslag is het verminderen van het risico dat een persoon die besmet is met het virus Nederland inreist.

Het doel van de quarantaineplicht voor inkomende reizigers is om de import en verspreiding van het virus – en dan met name nieuwe varianten daarvan – zoveel als mogelijk te voorkomen.

Deze maatregelen zijn nodig om het overslaan van besmettingen uit het buitenland – zowel van reeds in Nederland rondwarende virussen als van nieuwe varianten daarvan – zoveel als mogelijk

tegen te gaan. Thans om de epidemie onder controle te krijgen en bij een verbetering van de situatie om te voorkomen dat de situatie weer verslechtert.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

De Nederlandse overheid is verplicht om maatregelen te treffen ter bevordering van de volksgezondheid (artikel 22 van de Grondwet) en zij moet epidemieën zoveel mogelijk voorkomen (artikel 11 van het Europees Sociaal Handvest).

Aanvankelijk is voor de quarantaine ingezet op een dringend advies, voorlichting en ondersteuning. Voorbeelden van communicatie omtrent het quarantaineadvies betreffen algemene publiekscampagnes en gerichte campagnes, onder ander voor jongeren en anderstaligen. Voorbeelden van de aangeboden ondersteuning zijn doorverwijzingen van de GGD naar hulplijnen en de inzet van quarantainecoaches van het Rode Kruis voor mensen die grote praktische of sociale problemen ervaren bij het thuisblijven. Ook is er een '[Quarantaine Reischeck](#)', die een online hulpmiddel biedt bij het maken van keuzes over reizen naar het buitenland. In de folder [Quarantainegids](#) wordt verwezen naar mogelijkheden voor sociale ondersteuning.

Het vrijwillig karakter van deze maatregelen zijn echter niet voldoende effectief gebleken. Uit Onderzoek van het RIVM blijkt dat slechts 27% van de reizigers na terugkomst uit een hoogrisicogebied in totale quarantaine gaat ('Naleven van quarantaine en isolatie advies' van 11 november 2020, <https://www.rivm.nl/documenten/notitie-naleven-quarantaine-en-isolatie-advies>).

Ter bescherming van de volksgezondheid moet dus worden ingezet op aanvullende maatregelen, naast het geven van voorlichting en het beiden van ondersteuning.

6. Wat is het beste instrument?

Alternatieve maatregelen om de import van nieuwe virusvarianten te voorkomen, betreffen vlieg- en reisverboden. Die maken reizen echter geheel onmogelijk, ook noodzakelijke reizen. De invoering van een quarantaineplicht vormt in dat opzicht een minder vergaande maatregel.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

De gevolgen zijn dat alle inreizigers uit hoogrisicogebieden, ongeacht hun vervoersmodaliteit, bij inreis moeten beschikken over een negatieve testuitslag en zich gedurende 5-10 dagen niet vanwege een advies maar vanwege een wettelijke plicht moeten afzonderen op een zelfgekozen verblijfplaats.

De vervoerders krijgen de verplichting om gelijktijdig met de huidige controle op de negatieve testuitslag, ook te controleren op de quarantaineverklaring.